

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA nr. 537
Din 18.11.2015

Nr. dosar: 338/2015

Nr. petiție: 3683/27.05.2015

Potent: M.C.

Reclamat: Ministerul Afacerilor Externe

Obiect: diferențierea între persoanele care au absolvit cursurile unei facultăți de lungă durată, înainte de 1990, comparativ cu persoanele care au absolvit cursurile unei facultăți de 3-4 ani, absolvind ulterior un curs de master de sine-stătător.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1.1. Numele, domiciliul sau reședința petentului

1.1.1. M.C.,

1.2. Numele, domiciliul sau reședința reclamatului

1.2.1. Ministerul Afacerilor Externe, prin reprezentant legal, instituție având sediul în București, Aleea Modrogan, nr. 14, Sector 1, București.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Prin sesizarea făcută, petentul sesizează Consiliul cu privire la prevederile Metodologiei de promovare în grade diplomatice și consulare, respectiv modul de punctare a studiilor de masterat, fiind punctate doar studiile de master efectuate ca program academic de sine stătător.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată (în continuare O.G. nr. 137/2000), s-a îndeplinit procedura de citare, **fiind invocată din oficiu excepția de necompetență a C.N.C.D. referitor la modalitatea de interpretare și aplicare a legii, respectiv a art. 18, alin. 3 din Legea nr. 288/2004 privind organizarea studiilor universitare.**

3.2. Prin adresele înregistrate sub nr. 3683/16.06.2015, respectiv 4168/16.06.2015 au fost citate părțile, fiind invocată din oficiu excepția de necompetență a Consiliului, fiind stabilit termen pentru data de 30.06.2015.

3.3. Părțile nu s-au prezentat.

3.4. Partea reclamată a formulat un punct de vedere înregistrat sub nr. 4479/29.06.2015, petentul formulând un punct de vedere înregistrat sub nr. 4508/30.06.2015.

3.5. Procedura legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

4. Susținerile petentului

4.1.1. Prin sesizarea făcută, petentul sesizează cu privire la Metodologia de promovare în grade diplomatice și consulare pentru concursul care se organizează anual în cadrul MAE.

4.1.2. Metodologie, prevede la punctul B2) formarea profesională, acordarea unui anumit punctaj (5 puncte) numai pentru „masteratele pentru care se acordă punctaje sunt cele absolvite ca programe academice de sine-stătătoare”.

4.1.3. Petentul a întâmpinat acest obstacol la concursul de promovare din anul 2011 și de atunci nu a mai candidat întrucât conducerea MAE a refuzat solicitările petentului de înlăturare a punctării doar a masteratelor absolvite separat de studiile universitare principale. Prevederea s-a păstrat din anul 2011 până în prezent. .

4.1.4. Petentul și alți colegi, care au absolvit studiile superioare înainte de 1990 au diplomele de drept echivalate cu diplomele de master. Acest lucru reiese fără echivoc din prevederile art. 18 alin. 3 din Legea nr. 288/2004 privind organizarea studiilor universitare (anexa 3) „Diplomele absolvenților de învățământ superior cu durata de 5-6 ani sunt de drept echivalente cu diplomele de master”.

4.1.5. Petentul se consideră discriminat comparându-se cu colegii săi mai tineri, care au absolvit studiile superioare după 1990, obținând o diplomă de licență după studii de trei sau patru ani, după care au obținut diploma de master prin programe academice de sine stătătoare, singurele forme punctate pentru promovare.

4.1.6. Astfel, o întreagă categorie de membri ai Corpului diplomatic și consular - cei care au absolvit studiile înainte de anul 1990 – nu primesc puncte pentru studiile de master deja absolvite și recunoscute de lege dar nu și de către MAE.

4.1.7. Petentul arată faptul că a sesizat MAE cu privire la acest aspect, metodologia aflându-se în dezbatere internă MAE. Mai arată petentul că ar fi promovat examenul din anul 2011 dacă ar fi fost punctat și pentru master.

4.1.8. Prin punctul de vedere formulat ulterior, petentul arată faptul că nu a înțeles să conteste modul în care MAE aplică art. 18, alin. 3 din Legea nr. 288/2004 privind organizarea studiilor universitare. Dorește să arate fără echivoc faptul că MAE respectă prevederile articolului respectiv, recunoscând masterul petentului.

4.1.9. Petentul contestă metodologia MAE care acordă punctaje doar pentru programele de master absolvite ca programe academice de sine stătătoare.

4.1.10. MAE recunoaște toate masteratele obținute prin cele două modalități însă acordă puncte doar pentru un singur tip de master.

4.1.11. Petentul apreciază că metodologia ar trebui modificată corespunzător, prin punctarea corespunzătoare a tuturor deținătorilor de diplome de master, indiferent de perioada și de modalitatea de obținere.

4.1.12. Petentul atașează și o corespondență purtată cu MAE, respectiv faptul că s-au primit propunerile de îmbunătățire a metodologiei de promovare în grade diplomatice și consulare, aspectele sesizate de către petent urmând a fi avute în vedere în procedeul de modificare a metodologiei.

4.2. Susținerile părții reclamate

4.2.1. Prin punctul de vedere formulat, partea reclamată arată faptul că nu au fost constatate elemente de fapt de natură a se circumscrie conținutului constitutiv al noțiunii de discriminare sau hărțuire, așa cum sunt definite în OUG 137/2000 republicată.

4.2.2. Analizând criteriile în baza cărora se poate reține că o faptă poate fi calificată drept discriminare, observăm că acestea nu sunt împlinite în mod concret în speța de față. În realitate, nu se poate vorbi despre o discriminare a petentului, angajat al Ministerului Afacerilor Externe, prin încălcarea dreptului la promovare în grad diplomatic, **criteriul invocat de petent ca generând o presupusă discriminare fiind aplicat în mod unitar tuturor candidaților din cadrul sesiunilor anuale de promovare.** Cel care formulează o sesizare este ținut a invoca un criteriu pe baza căruia reclamatul a comis fapta, de a specifica în mod concret situația care a creat un avantaj celorlalți candidați înscriși în aceeași sesiune de promovare și pentru dobândirea aceluiași grad diplomatic ca și petentul.

4.2.3. În analiza unei situații de fapt ce ar putea presupune existența unei discriminări, ar fi trebuit să fie identificate premise echivalente („situații analoage și comparabile”) la care să se raporteze pretinsa diferență de tratament, petentul fiind obligat să dovedească realitatea de a se fi aflat într-o ipostază similară cu persoana față de care a reclamat existența unei practici discriminatorii. În sensul celor arătate mai sus s-a pronunțat și Curtea Europeană a Drepturilor Omului apreciind că diferența de tratament devine discriminare, în sensul art. 14 din Convenție, atunci când se induc distincții între tratamentul persoanelor plasate în situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă (a se vedea, printre altele, hotărârea din 9 iulie 2013 Curții în cauza Altinay împotriva Turciei).

4.2.4. Astfel, din speța supusă analizei Consiliului lipsesc atât elementul comparabil, cât și criteriul pe baza căruia a avut loc o distincție inechitabilă între petent și ceilalți candidați.

4.2.5. Petentului nu i-a fost încălcat dreptul de a promova în grad diplomatic, domnia sa participând la sesiunea de promovare din anul 2011 deoarece a îndeplinit condițiile de eligibilitate pentru participarea la concurs;

4.2.6. Metodologia utilizată în procesul de promovare în grad diplomatic și consular (*Anexa nr. 1*) a fost elaborată în conformitate cu art. 9 alin. (1) din Legea nr. 269/2003 privind Statutul Corpului diplomatic și consular al României, cu modificările și completările ulterioare, care prevede că *"promovarea în grad diplomatic sau consular se face pe baza îndeplinirii condițiilor de stagiu prevăzute la art. 13, a evaluării activității desfășurate și a calificărilor obținute la Academia Diplomatică sau la alte instituții de formare profesională, din țară sau din străinătate"*. În baza acestei prevederi, pentru persoanele care îndeplinesc condițiile de eligibilitate pentru participarea la concurs, au fost stabilite **criterii de evaluare a activității și a programelor de formare profesională în funcție de reprezentativitatea lor pentru cariera diplomatică**, inclusiv criteriul menționat de petent, în speță *"masteratele absolvite ca programe academice de sine-stătătoare"*. Este subliniat faptul că **acest criteriu nu este criteriu de respingere sau de admitere la concursul de promovare, ci unul din cele peste 30 de criterii și subcriterii de evaluare, specifice activității diplomatice**, care contribuie la obținerea unor punctaje, în urma cărora se realizează ierarhiile profesionale utilizate în promovare.

4.2.7. În plus, la momentul sesiunii de promovare din 2011, invocată de către petent, toți contracandidații acestuia pentru promovarea în gradul

diplomatic de secretar I erau în situația de a fi absolvenți ai învățământului superior de lungă durată din perioada anterioară aplicării celor trei cicluri tip Bologna, aplicându-li-se, astfel, art. 153 alin. (2) din Legea Educației Naționale nr. 1/2011, după care "Diploma de absolvire sau de licență a absolvenților învățământului superior de lungă durată din perioada anterioară aplicării celor trei cicluri tip Bologna este echivalentă cu diploma de studii universitare de master în specialitate", fiind anexată lista candidaților pentru gradul de secretar I în 2011.

4.2.8. Pentru considerentele expuse, apreciază că petiția formulată nu este întemeiată și, în ipoteza în care se va trece peste excepția necompetenței materiale a CNCD, invocată din oficiu, solicita respingerea petiției pentru considerentele expuse anterior.

V. Motivele de fapt și de drept.

5.1. În fapt, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD), reține din petiție modul de punctare a studiilor de master, punctaj cuprins în Metodologia utilizată în procesul de promovare în grad diplomatic și consular.

5.2. În drept, potrivit dispozițiilor art.63 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor, care prevăd „(1) Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției” Colegiul urmează a se pronunța cu prioritate asupra excepției de necompetență invocată din oficiu, urmând a o respinge și a proceda la examinarea fondului petiției respectiv analiza modului în care se acordă punctajul pentru studiile de master, punctul 4. lit. b2 din Metodologia utilizată în procesul de promovare în grad diplomatic și consular

5.3. Raportat la obiectul petiției, Colegiul Director al CNCD are în vedere dispozițiile art.2 alin.3 din OG nr.137/2000, republicată privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare. Astfel, articolul în speță dispune că „ *Sunt discriminatorii potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin(1), față de alte persoane, în afara cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop sunt adecvate și necesare*”.

Astfel se poate considera discriminare indirectă:

- o **diferențiere** (dezavantajare)
- ce rezultă dintr-o **practică aparent** neutră
- care **atinge un drept**
- **fără o justificare obiectivă**

5.4. În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a drepturilor Omului (în continuare CEDO) în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Pentru ca o asemenea încălcare să se producă *“trebuie stabilit că persoanele plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă”*. CEDO a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (*ex. Fredin împotriva Suediei, 18 februarie 1991, Hoffman împotriva Austriei, 23 iunie 1993 Spadea și Scalabrino împotriva Italiei, 28 septembrie 1995, Stubbings și alții împotriva Regatului Unit, 22 octombrie 1996*).

5.5. Metodologia de promovare în grad diplomatic și consular, punctul 4, lit b 2 „Formarea profesională” indică modul în care se punctează fiecare curs în funcție de tipul și durata acestuia, respectiv „masteratele pentru care se acordă punctaje sunt cele absolvite ca programe academice de sine-stătătoare”. Astfel, Colegiul director constată că există o diferențiere de punctaj între candidații care au absolvit un curs de master de sine stătător comparativ cu absolvenții de învățământ superior cu durata de 5-6 ani.

5.6. Fapta de discriminare indirectă este determinată de existența unei practici aparent neutre care cauzează diferențierea.

5.7. Colegiul director reține că un absolvent care a absolvit o facultate ulterior obținând și o diplomă de master de sine stătător va primi un punctaj mai mare comparativ cu absolvenții de învățământ superior cu durata de 5-6 ani, astfel putând fi reținută existența unei practici aparent neutre, din care a rezultat diferențierea.

5.8. *Diferențierea* în situația discriminării indirecte, poate fi justificată obiectiv. Justificarea obiectivă include existența unui scop legitim, atins prin metode adecvate și necesare.

5.9. Referitor la concursul din 2011, Colegiul director reține susținerile părții reclamante potrivit căreia toți contracandidații acestuia pentru promovarea în gradul diplomatic de secretar I erau în situația de a fi absolvenți ai învățământului superior de lungă durată din perioada anterioară aplicării celor trei cicluri tip Bologna, aplicându-li-se, astfel, art. 153 alin. (2) din Legea Educației Naționale nr. 1/2011, după care "Diploma de absolvire sau de licență a absolvenților învățământului superior de lungă durată din perioada anterioară aplicării celor trei cicluri tip Bologna este echivalentă cu diploma de studii universitare de master în specialitate, neexistând un drept încălcat

5.10. Pentru aceste considerente, Colegiul director **recomandă elaborarea unei metodologii care să țină cont de aspectele menționate**, respectiv de prevederile art. 18, punctul 3 din Legea nr. 288/2004 privind organizarea studiilor universitare care prevede că „diplomele absolvenților de învățământ superior cu durata de 5-6 ani sunt de drept echivalente cu diplomele de master” urmând a le puncta în mod similar.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Respinge excepția necompetenței materiale a C.N.C.D. invocată din oficiu;
2. Constatarea existenței unui tratament diferențiat, discriminatoriu potrivit art. 2 alin 3, art. 7 lit. a) și g) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (unanimitate de voturi);
3. Sancționarea părții reclamante, cu avertisment
4. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte.

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BERTZI THEODORA – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

MANOLE PETRE-FLORIN – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Motivată și tehnoredactată : T.B./R.B.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.